

Izglītības un zinātnes ministrija rosina būtiskas izmaiņas sporta nozares pārvaldības modeli

Publicēts: 13.07.2021.

Sports

Lai novērstu konstatētos trūkumus sporta finansēšanas un pārvaldības sistēmā, tuvākā gada laikā Latvijā ir jānotiek nevalstisko sporta organizāciju konsolidācijai, izveidojot sporta organizāciju apvienību, kurai valsts varētu deleģēt būtiskas funkcijas sporta nozares finansēšanas un administratīvās pārvaldības jomā. Gadījumā, ja gada laikā sadrumstalotība nevalstisko sporta organizāciju apvienību līmenī nebūs novērsta, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) no 2023. gada 1. janvāra pilnībā pārņems valsts sporta budžeta līdzekļu un citu sporta pārvaldības funkciju izpildi.

Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārais sekretārs Sandis Riekstiņš norāda: “Jau gandrīz divus gadus kā Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijas priekšsēdētājs esmu aicinājis sporta federācijas rūpīgāk izturēties pret nodokļu maksātāju naudu un padarīt caurspīdīgākus finansējuma pārdales procesus. Diemžēl, pārmaiņas šajā laikā ir bijušas minimālas, tāpēc nākas paziņot - sarunu laiks ir beidzies! Nevalstiskajām sporta organizācijām, kas saņem IZM finansējumu, tiek dots gads, lai vienotos par konsolidāciju.”

Analizējot esošo sporta nozares finansēšanas pārvaldības un administratīvās pārvaldības modeļus, IZM jau iepriekš identificēja vairākus trūkumus, tai skaitā, nestabilitāti un neprognozējamību ilgtermiņā, regulārus papildu finansējuma pieprasījumus un līdzekļu pārdales, privātā sektora atbalsta neprognozējamību, sporta nozares atbalstam paredzētā publiskā finansējuma sadrumstalotību starp dažādām nozaru ministrijām, sazarotu budžeta administrēšanas sistēmu nevalstisko sporta organizāciju līmenī, kā arī atsevišķu funkciju un uzdevumu pārklāšanos.

Arī Valsts kontrole, veicot revīziju “Vai biedrības “Latvijas Olimpiskā komiteja” rīcība, izlietojot piešķirtos valsts budžeta līdzekļus, ir

efektīva, ekonomiska un atbilstoša paredzētajiem mērķiem?”, konstatējusi vairākas nepilnības. Tā, tiek norādīts, ka pastāvošais sporta nozares finansējuma modelis, kurā sporta federācijas saņem finansējumu no vairākiem avotiem vienlaicīgi, rada risku, ka sporta federācijas finansējumu var saņemt dubultā. Revīzijā arī konstatēts, ka vairākas no pārbaudē iekļautajām sporta federācijām, atskaitoties par saņemtā finansējuma izlietojumu gan biedrībai “Latvijas Olimpiskā komiteja”, gan biedrībai “Latvijas Sporta federāciju padome”, pievienoja atskaitēm vienus un tos pašus izdevumu attaisnojuma dokumentus, tā saņemot finansējumu dubultā apmērā. Valsts kontrole ir aicinājusi IZM, strādājot pie sporta nozares finansēšanas un pārvaldības modeļa maiņas, ņemt vērā revīzijā konstatētos trūkumus sporta finansēšanas organizācijā, tai skaitā, lai novērstu dubultā finansējuma saņemšanas risku un iespēju sporta federācijām manipulēt ar iesniegto finansējuma izlietojuma atskaišu datiem, valsts budžeta finansējuma izlietojuma procesu padarot izsekojama un saprotama.

Lai novērstu minētos trūkumus, jau 2020. gadā tika veiktas vairākas būtiskas izmaiņas sporta nozares finansēšanas un administratīvās pārvaldības jomā, kas tika turpinātas arī 2021. gada pirmajā pusgadā. Arī IZM izstrādāto Sporta politikas pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam projekts paredz īstenot sporta nozares finansēšanas pārvaldības un administratīvās pārvaldības modeļa reformu, būtiski samazinot sporta nozarei paredzēto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā iesaistīto organizāciju skaitu, kā arī stiprinot atzīto sporta federāciju lomu sporta veidam paredzēto valsts budžeta līdzekļu pārvaldībā.

Lai novērstu konstatētos trūkumus sporta finansēšanas un pārvaldības sistēmā, tuvākā gada laikā Latvijā būtu jānotiek nevalstisko sporta organizāciju konsolidācijai, izveidojot sporta organizāciju apvienību, kurai valsts varētu deleģēt būtiskas funkcijas sporta nozares finansēšanas un administratīvās pārvaldības jomā. Kurš no vairākiem iespējamajiem konsolidācijas modeļiem tiks izvēlēts, tas ir Sporta likumā noteiktajā kārtībā atzīto sporta federāciju, kā arī esošo sporta organizāciju apvienību (tai skaitā biedrības “Latvijas Olimpiskā komiteja”, biedrības “Latvijas Sporta federāciju padome”, biedrības “Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija”) kompetencē. Tomēr IZM vēlas, lai visos jautājumos, kas skar olimpisko un neolimpisko sporta federāciju (gan individuālajos, gan komandu sporta veidos) intereses, valstij būtu viens sadarbības partneris. Ņemot vērā paralimpiskā sporta specifiku, IZM ieskatā biedrība “Latvijas Paralimpiskā komiteja” konsolidācijas procesā var netikt iesaistīta, bet arī tas ir nevalstisko sporta organizāciju sarunu jautājums.

Gadījumā, ja gada laikā sadrumstalotība nevalstisko sporta organizāciju apvienību līmenī nebūs novērsta, ministrija no 2023. gada 1. janvāra pilnībā pārņems valsts sporta budžeta līdzekļu un citu sporta pārvaldības funkciju izpildi un nodrošinās finansējuma piešķiršanu sporta federācijām pēc vienotiem principiem un saskaņā ar vienotiem finansēšanas kritērijiem, neiesaistot šajā procesā sporta organizāciju apvienības.

🗨️ Izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece: “Mums ir rūpīgāk jāizturas pret nodokļu maksātāju naudu, tādēļ ir pēdējais brīdis, lai sakārtotu finansējuma piešķiršanu nevalstiskajām sporta organizācijām un šādi tās beidzot atbilstu valsts pārvaldes iekārtā noteiktajiem efektivitātes un finanšu caurspīdīguma principiem”.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izglitibas-un-zinatnes-ministrija-rosina-butiskas-izmainas-sporta-nozares-parvaldibas-modeli>